

ROLUL ROMÂNIEI CA FURNIZOR DE SECURITATE ȘI STABILITATE ÎNTR-O EUROPĂ ÎN MIȘCARE

Aflată într-o zonă de confluență, între frontierele Uniunii Europene și ale Organizației Atlanticului de Nord, la intersecția intereselor atât europene cât și nord-atlantice, România se constituie drept o „punte” de legătură între est și vest. Ceea ce se înțelege prin „politica de vecinătate a Uniunii Europene” se desfășoară chiar la granițele noastre, lângă care se află, de altfel, și tumultoasa regiune a Balcanilor de Vest, în spațiul fostei Yugoslavii.

Această poziție geopolitică și geo-strategică definește un profil foarte specific pentru țara noastră, punând de asemenea numeroase probleme de securitate. Dar cu toate acestea, aportul României în Uniunea Europeană se extinde mult dincolo de condițiile unei „geografii favorabile”. Țara noastră a inițiat împreună cu statele membre un proiect de preservare a unei bune vecinătăți cu toate țările din zonă, contribuind prin expertiza și experiența deja câștigate la promovarea valorilor și modelelor democratice europene în Balcani, în Marea Neagră și chiar mai departe.

Prezența noastră în aceasta regiune ne-a permis să observăm interesul economic, politic și cultural crescând pe care vecinii noștri îl manifestă pentru o colaborare funcțională mult mai strânsă cu Uniunea Europeană. „*Nu construim ziduri, așa cum spunea fostul ministru de afaceri externe, Teodor Meleșcanu, ci înălțăm poduri.*” Trecutul a fost o lecție pe care ne-am asumat-o, și acum, spre beneficiul reciproc al nostru și al partenerilor din Uniune, putem pune în practică învățămintele trase.

Unul dintre cei mai speciali și puternici vecini ai României și Bulgariei este Marea Neagră. Sursă de insecuritate și de riscuri neconvenționale, ea devine o „cutie frigorifică” plină de conflicte latente. O politică europeană coroborată cu acțiunile întreprinse deja de țara noastră în această direcție se constituie într-o atitudine necesară pe termen scurt și mediu, necesitând a fi introdusă în agenda europeană. Pașii realizați deja de România prin inițierea Forumului pentru Dialog și Parteneriat în Regiunea Mării

Negre; prin care se urmărește instituirea pentru toate țările riverane, a unei platforme ne-instituționalizate pentru creșterea cooperării și schimbului economic în această zonă vitală a Europei, trebuie continuați printr-o abordare fermă și structurată a Uniunii Europene care să promoveze și să asigure stabilitatea și securitatea energetică.

Intr-un moment în care întreaga lume, și îndeosebi statele membre UE, sunt din ce în ce mai preocupate de criza energetică; cautând noi soluții viabile pentru viitor în diversificarea surselor de energie, România oferă partenerilor săi europeni o deschidere spre aria Mării Negre, cea care conectează Vestul Europei cu Marea Caspică. Astfel, implicarea într-o dezvoltare economică durabilă a regiunii, în principal prin atragerea de investiții occidentale în dezvoltarea sectorului energetic și în extinderea coridoarelor energetice est-vest, facilitând astfel transferul surselor de energie caspiene spre vestul Europei s-ar dovedi un proiect extrem de important în viitor pentru întreaga comunitate europeană.

Cât privește situația în estul Mării Adriatice, cunoscute sub numele de Balcanii de vest, deschiderea negocierilor pentru aderare cu Croația la trei octombrie anul trecut precum și dorința exprimată de alte țări din zona de a continua pe același drum demonstrează puterea de fascinație a celei care rămâne cea mai puternică politică comunitară: politica de integrare. Totuși, conflictele care rămân nesoluționate din regiune: statutul regiunii autonome Kosovo-Metohia, proaspăt câștigata independența Muntenegrului sau dificultățile aparent insurmontabile întâmpinate de Serbia în negocierile de aderare la Uniunea Europeană dovedesc că România prin funcția de catalizator de stabilitate și dezvoltare pe care îl poate juca rămâne un element cheie în politica comună de securitate și apărare a Uniunii Europene, politică în care va fi implicată și țara noastră activ începând cu 1 ianuarie 2007.

În stadiul actual al transformării României, experiența și așteptările noastre se aliniază moștenirii europene și contribuie în același timp la procesul actual de introspecție care va conduce la Europa viitorului.

ION MANUEL BERLOGEA

Institutul European de Înalte Studii Europene (Nice)

Școala de Înalte Studii Europene Comparative (Timișoara)